

priznati kot resničnega ali zavreči kot neresničnega, predmet fenomena lju-bezni in sovraštva pa more postati nekaj, kolikor je kot dober prijeten (v najširšem pomenu besede) ali kot slab neprijeten. Pri sodbi gre za resnico in neresnico, tukaj za vrednoto in nevrednoto predmeta. (Dalje sledi.)

Politični obzornik

Ideja poslanstva

„Nacionalni socializem je mobilizacija duševnih in telesnih sil naroda.“ Tako je Hitler na lanskem kongresu stranke v Nürnbergu opredelil nemško obliko fašizma. Za kakšen namen je bilo potrebno poklicati narod v izjemno stanje? Kateri so vzroki, da se je pozivu odzvala tolikšna množica nemškega ljudstva?

Ločiti namreč moramo med fašizmom, kot se je v svojih najjasnejših oblikah razvil v Italiji in v Nemčiji, in fašizmom, kot je prišel na oblast v drugih državah. Tam je fašizem gibanje širokih množic, tu je predstavljal večinoma le državni udar, ki si šele naknadno išče odziva v množicah. Fašistični pokreti drugod so v splošnem le kopija italijanskega in nemškega fašizma, ki jim dajejo udarno silo predvsem zunanji uspehi teh dveh. Ker se bori fašizem v teh državah večinoma šele za notranji trg, ni poudarek teh fašizmov v pomanjkanju „življenskega prostora“, ampak v borbi proti tujemu kapitalu. Rasizem teh fašizmov ne predstavlja borbe za nadvlado v svetu, ampak se omejuje le na borbo proti Židom, ki so mu predstavniki internacionalnega kapitala.

Bistveno drugačen je bil položaj v Italiji in v Nemčiji. Industrijski razvoj se je začel tukaj pozno, ko je bil svet v glavnem že razdeljen v francoske in angleške gospodarske sfere. Zato ni kapitalizem teh držav nikdar zavzel klasičnega oblika kot n. pr. v Angliji. Ne le v praksi, tudi v teoriji je ideja svobodnega gospodarstva že zgodaj izgubila veljavo. Princip avtarkije in usmerjene trgovine je kot oblika borbe za notranji trg zmagal že z Bismarckom. V kratki dobi je takrat zrastle vrsta podjetij, da se je od l. 1880. do l. 1913. nemška trgovina popetorila. Za ustanovitev svoje industrije je morala Nemčija uvažati kapital. Pasivna zunanja trgovska bilanca nam dokazuje, da je Nemčija v tem času, ko je ves notranji položaj kazal, da bogati, v resnici stalno obuboževala. Nemški dolgovi so od l. 1875. do marca 1913. narastli od 120 milijonov na 52½ milijarde mark. Toda Nemčija se je medtem razvila v eno prvih industrijskih držav. Tekmovanje z Anglijo in Francije je privedlo do velike vojne.

Izolacija Nemčije med vojno je silila državo, da si je z vsemi sredstvi prizadevala doseči čim večji razvoj industrije, zlasti kovinske, kemične in elektrotehnične. Vedno širše naloge, ki si jih je med vojno država dajala, so v tem času ustvarjale videz zakonitosti in potrebe. Moč uradništva je naraščala, socialni demokrati so videli v „vojni ekonomiji“ prehod k splošni socializaciji; kot nacionalno organizacijo produkcije in zamenjave, kot pot k zvišanju produkcije in k organizaciji kartelov, so jo pozdravljali industrijci.

Mirovne pogodbe so predstavljale obsodbo nemškega imperializma s strani nasprotnih imperialističnih sil. Po oblikah borbe proti tem paktom se je delila industrija. Na eni strani težka industrija, Thyssen, Krupp, Börsig, Kirdorf, Stinnes in drugi zagovorniki „aktivnega odpora“, ki so organizirali tkzv. „svobodne čete“ in „vojne zveze“ proti francoski okupaciji Porurja, na drugi strani zagovorniki

„pasivnega odpora“, lahka industrija (Fertigindustrie) z Rathenauom, predsednikom A. E. G. na čelu. Ker je Rahtenau kot zunanji minister podpisal pogodbe v Weisbadenu in Rapallu ter sprejel princip reparacij, ga je julija 1922. ubil mlad nacionalist, ki je imel na razpolago avtomobil saškega veleindustrijsca.

V letih 1924.—1929. se je nemška industrija s pomočjo tujega kapitala reorganizirala. Pripravljala se je za konkurenčni boj na svetovnem trgu. V tej dobi opazujemo popoln zastoj nacionalnega socializma. Tuje države so v letih po stabilizaciji marke in Dawesovem načrtu posodile Nemčiji nad 30 milijard zlatih mark; akt, ki ga imenujejo „najogromnejšo transakcijo v finančni zgodovini“. Racionalizacija industrije (sprememba načina produkcije tkzv. taylorizem in s tem izmenjava strojev) pa je morala vzporedno s koncentracijo. Kajti racionalizacijo so lahko izvršila le največja podjetja. Vedno močnejša je bila proletarizacija srednjega stanu.

Nemška produkcija se je dvignila za skoraj eno tretjino, možnost produkcije pa je bila l. 1929. za 130 procentov večja kot l. 1913. Prav tedaj, ko je bila nemška industrija dovolj organizirana za borbo na svetovnem trgu, pa je l. 1929. nastopila svetovna kriza. Ameriške banke so posojale denar nemškim bankam večinoma kratkoročno, te so ga izposojale dolgoročno. Ko je propadla maja 1929 Creditanstalt na Dunaju, je omajala nemški kreditni trg in že julija ji je sledila Danat banka in nato hitro še druge.

Nemško industrijo je mogla rešiti le vsa pomoč vlade. Zastopniki lahke in težke industrije so se združili, osnovana je bila vlada narodne koncentracije s Hitlerjem na čelu in z ministroma Goeringom in Schachtom kot zastopnikoma težke in lahke industrije.

Po tem kratkem pregledu je sicer lahko razumljivo, zakaj je nemški kapital v borbi za razvoj in za obstoj moral zanikavati demokracijo („Pri nas demokracija nič ne pomeni“ Thyssen v izjavi za Journal des Débats 7. februarja 1924), ne moremo si pa odgovoriti na vprašanje, zakaj je gibanje proti oblikam weimarske republike zajelo široke množice nemškega ljudstva, zlasti meščanstvo.

Med vzroki, ki jih v splošnem navajajo kot neposreden povod zmage fašizma, sta nesposobnost socialno demokratske stranke in zlom „meščanske“ ideologije. Celotna zgradba materialne kulture je bila v svojem razvoju ozko povezana z ideologijo, ki ji je dala vladajoč značaj francoska revolucija. V tem času pa so nasprotja med idejo, ki jo je proti fevdalizmu upostavilo meščanstvo, in možnostmi nadaljnega razvoja kapitalizma kot ene od osnov teh idej že toliko narastla, da smo to nasprotje opazili kot krizo ideologije, kot krizo demokracije. Kajti res smo prišli v čas, ko se je vse orožje, ki ga je meščanstvo skovalo proti fevdalnim idejam, obrnilo proti njemu samemu. Sredstva izobrazbe, ki jih je zamislil, so se zvezale proti njegovi lastni kulturi in obrnili so mu hrbet vsi bogovi, ki si jih je ustvaril.

V Nemčiji se je to nasprotje začelo dokaj zgodaj. Že začetek širšega razvoja nemške industrije predstavlja odvrnitev od načela svobodne trgovine, na katerem sta bila zgrajena angleški in francoski kapitalizem. Tudi ideja narodnosti je kot ena izmed misli franc. revolucije svojo prvotno vsebino v Nemčiji kmalu izpremenila v pojmovanje nacionalizma kot antagonizma med narodi. In ko je Bismarck zlomil moč Francije na kontinentu ter ustvaril nemški imperij, se je razvila silna pangermanistična propaganda. Vse bolj in bolj je nemško ljudstvo verovalo v čudovito usodo, ki sta jo Nemcem obljubljali nemška znanost in filozofija. Vsak dan so objavljali prenapeteži nove zavojevalne načrte, vsak dan so razvijali bolj drzne programe. Nemčija naj bi bila vzvišena po kvaliteti svoje rase ali po etičnih elementih, ki so tako srečno kombinirani v njej. Zgodovinska usodnost jo

je zaznamovala za vladarico Evrope in sveta. Zato jo je obdarovala z zavojevalnimi in kolonizatoričnimi geniji. Tako je takratna nemška znanost opravičila Bismarckovo mnenje, „da se bo vedno našel kak profesor za mednarodno pravo, ki bo opravičeval njegov postopek“.

V tem je začela borbo proti nemški ekspanziji Anglija. L. 1887. je izdala zakon, po katerem je moral imeti vsak nemški izdelek napis „Izdelano v Nemčiji“ (Made in Germany). Podpirala je gibanje, ki ga je vodil Joseph Chamberlain in ki se je borilo za carinsko zaščito angleške imperialne gospodarske avtarkije. Nemška zunanja politika se je z naslonitvijo na Rusijo pripravljala na spopad z Anglijo, začela je borbo za nadoblast v svetu.

Med veliko vojno so antantne sile vršile silno propagando proti Nemčiji. Vrgle so v svet geslo, da gre za boj med nemškim imperializmom na eni in pravico narodov, velikih in malih, na drugi strani. Mirovni pakti naj bi imeli tedaj namen, uvesti pravičnost v mednarodne in meddržavne odnose. V to misel so verjela ljudstva, za to misel so padali prostovoljci na vseh frontah in ta ideja je zmagovala v nemških vrstah. Vendar so predstavljale mirovne pogodbe diktat osrednjim silam, odvzele so pravico imperializma samo premagancem; niso premagale nasprotij med narodi, še poglobile so jih.

Vera v vladajoči sistem, ki ni bila med Nemci nikdar zelo močna, se je po tem porazu zrušila. Pri volitvah l. 1919. so dobili socialni demokrati od 50% milijona volilcev 11½ milijona glasov. Na vladi pa se je izkazala socialna demokracija za nesposobno, izvajati program, ki si ga je načrtala. Celoten kader uradništva, ki je vodil državne posle, je ostal skoraj neizpremenjen, prav tako velika je ostala tudi njegova moč. Socialno demokrati so postali jetniki svojih mest. Tudi zakonodajna iniciativa drž. parlamenta, v katerem je imela soc. demokratska vlada večino, je bila skrčena na minimum. Kajti poleg državnega parlamenta (Reichstag) je imela weimarska republika še dve zbornici, od katerih je predstavljala prva mnenje uradniškega in tehničnega zbora (Reichsrat) in druga interese gospodarskih krogov (Wirtschaftsrat). Preden je sklepal o projektih zakonov drž. parlament, so bili zakoni predloženi tema dvema zbornicama, ki sta se tajno posvetovali.

V dobi inflacije se je moč socialnih demokratov močno omajala. Zaradi odvisnosti ministrov od načelnikov in podnačelnikov, ki so vršili svoje funkcije večinoma že v prejšnjih vladah, in zaradi okorelosti celotnega državnega aparata, na katerega je imela socialna demokratska vlada kaj malo vpliva, je nastopila vlada proti špekulantom in dobičkarjem inflacije šele takrat, ko je bil srednji sloj dejansko že uničen. Vedno večji razvoj in koncentracija industrije sta v naslednjih letih bedo srednjega sloja še povečala.

Premaganci inflacije so se obrnili proti zmagovalcem, med njimi je rastlo sovraštvo do kapitala, do vlade, do vsega sistema. Sproletariziran malomeščan, ki je kljub svoji obupni individualni borbi za kruh še vedno verjel v svoj navidezno nadrejeni položaj v družbi, je vodil politiko ulice, ki se je sedaj obrnila proti demokraciji, mirovnim pogodbam, ki da so krive vsega zla, in zato proti pacifizmu. Prehajal je v tabora obeh skrajnosti.

Pri volitvah l. 1924. so izgubili socialni demokrati nad 5 milijonov glasov, medtem ko so napredovali nacionalisti za 1.400.000 glasov in komunisti za nad 5.000.000 glasov. V dobi konjunktore od l. 1924. do l. 1929. je ta preusmeritev nemških volilcev zastala, zato pa je v letih krize od l. 1929. naprej naraščala s podvojeno hitrostjo. Pri volitvah drž. predsednika l. 1932. je dobil komunistični kandidat Thälmann že 5.000.000, Hitler 11,5 milijone glasov. Pri volitvah 31. julija 1932 je dosegel Hitler 230, komunisti 89 poslancev. S tem je dosegel nacionalni socializem

svoj vrhunec, ob naslednjih volitvah 6. novembra 1932 je izgubil Hitler 2 milijona glasov in padel za 33 na 197 poslancev, medtem ko so komunisti napredovali za 11 na 100 poslancev. Naslednje občinske volitve so dokazovale še večji padec nacionalno socialističnih glasov. Da to ni bil slučaj, so potrdile decembra 1932 nadomestne volitve v Thüringenu, kjer se je preusmeritev od hitlerizma najostreje pokazala.

Socialno demokratska stranka je v ostrem nasprotju med tema dvema skrajnostima videla možnost svoje vlade in pazila le na to, da bi med njima vzdrževala ravnotežje. Toda dilema „Hitler ali Lenin“, ki jo je postavil Goebbels, je postajala vse bolj resničnost in je zaradi naraščanja komunističnih in padanja nacionalno socialističnih glasov prisilila Hindenburga, da je izročil vladno Hitlerju.

Borbo zadnjih let weimarske republike bi lahko označili kot borbo za malomeščanstvo. Kajti kljub vsemu naporu se nacionalnim socialistom ni posrečilo pritegniti v svoje vrste tudi večje število delavstva. Pri volitvah v delavske svete so dobili l. 1931. nacionalni socialisti le 0,5 procentov glasov, medtem ko so jih dobili svobodni sindikati 83,6 procentov. In še pri delnih volitvah v marcu 1933, torej že pod nacionalno socialističnim režimom, niso dobili nacionalni socialisti več kot 3 procente glasov. Sijajna organizacija propagande in jasna gesla, ki so brez kritičnosti reducirala vse zlo na enega krivca, so imela le pri malomeščanstvu in zlasti pri mladini popoln uspeh.

Načela francoske revolucije niso pri Nemcih nikdar zaživela v širino. Od vseh idej te dobe se je razvil še najbolj nacionalizem, ki pa je že v začetku dobil smisel nasprotja med narodi. Tako je pojmoval Treitschke narod kot element, ki podira vse okoli sebe in si podreja vse, kar mu stoji na poti. Pravico, biti tak narod, pa ima le narod-gospodar (Herrenvolk).

Pojmovanje nacionalizma kot nujnosti stalne borbe med narodi je prevzel tudi fašizem. Ni možnosti mirnega sožitja med narodi, so le nasprotja med narodi, nasprotja, ki jih lahko reši le sila. Ni namreč verjetno, da bi narodi sami priznali nadvlado drugega. Nasilje opravičuje borbo rase za oblast v svetu. Dinamika, ki je mistični sestavni del gosposke rase, ne pozna objektivnosti, ne pozna načel, ki bi bila enako veljavna za vse. Zato je država kot oblika življenja rase, kot oblika, ki ji edina more zagotoviti oblast v svetu, najvišja vrednota. Država je cilj. Država ne zahteva od ljudstva, da jo odobri, ampak samo, da jo uboga. Osebna svoboda in pravice posameznika so le koncesija, ki jo da država individiju. „Za fašista je obseženo vse v državi in nič človeškega in nič duhovnega ne obstoja in nima vrednosti izven države.“ (Mussolini: *Le fascisme, doctrine et institutions* 1933.)

Fašizem si ne lasti znanstvenosti, ustvariti hoče človeku novo vero. Tako trdi Rosenberg, da je končno mogoče spoznanje vključeno že v vsebino prvih religioznih mitov, in Giovanni Gentile, da ima fašistično gibanje „globoke duhovne motive. Doktrina fašizma je v njegovi akciji... Fašizem je karakteriziran z religioznim čustvom.“ (*Fascismo e cultura*, Milano 1928.) „Fašizem odklanja mitos sreče in stalnega napredovanja... Ne verjame v možnost „zemeljske sreče“, je napisal Mussolini (*Le fascisme* 1933) in na lanskem nac. soc. kongresu v Nürnbergu smo slišali besede: „Nacionalno socialistični svetovni nazor nima izvora v možganih, temveč v srcih.“ (Dr. Dietrich, V. B. 7. sept. 1937.)

Rasizem, ki sicer ni nemška izdajdba (glej A. Poljanec: *Temelji rasne teorije*, *Sodobnost* 1938 št. 5), naj utemelji v notranjosti nadvlado „narodne aristokracije“, na zunaj pa naj utemeljuje „posebno historično vlogo germanstva v svetu“. Idejnemu vodji današnje Nemčije, Rosenbergu, je rasa mističen, iracionalen pojem. Zgodovina človeštva je zgodovina ras in zato zgodovina narave in obenem mistika

duš. Toda življenje neke rase ni nikaka logično se razvijajoča filozofija, niti postopek, razvijajoč se po naravnih zakonih. Življenje rase je zgradba neke mistične sinteze, nekega delovanja duš, ki ga ne morejo pojasniti niti razumski zaključki, niti ne more postati jasen s podajanjem vzrokov in vplivov. Znanost, filozofija, umetnost, vse je rezultat germanske ustvarjalne sile, vse je manj spoznanje kot priznanje, duševno in rasno priznanje. In če imamo danes še kje narodno kulturo, ustvarjalno silo in duh podjetnosti, obstojajo te sile — pa naj se med seboj še tako bijejo — le zaradi novega nordijskega vala, ki se je razlil po Evropi, vse osvežujoč in vse oplajajoč. Naloga pripadnikov drugih ras je, da kot kmetje, rudarji in ročni delavci ubogajo svoje germanske gospodarje.

Francoska revolucija je Rosenbergu upor proti nordijski rasi. Uvesti je treba zopet aristokracijo in sicer aristokracijo rase. In ob zmagi hitlerizma je Goebbels razglasil: „Iz zgodovine smo črtali leto 1789“. (V knjigi *Revolution der Deutschen*.)

Ljubezen in pravičnost sta brezkrvna pojma, samo besedi. „Vsakemu pravemu Nemcu je jasno, da je z naukom o ljubezni, ki enako obsega vse ljudi, zadan občuten sunek v dušo nordijskega Evropeca.“ (Der Mythus des XX. Jahrhunderts.) Pravico do višje izobrazbe ima le nordijska rasa. Tako proglašja Hitler: „Zločinski nesmisel je, rojeno polopico (eine geborene Halbaffe) toliko časa dresirati, da mislimo, da smo naredili iz nje advokata, medtem ko morajo ostati v nezasluzenem položaju milijoni pripadnikov najvišje kulturne rase. Greh nad voljo večnega stvarnika je, če pustimo danes propadati v močvirju proletarstva sto- in stotisoče njegovih najboljših bitij, medtem ko dresiramo Hotentote in Culukafre za duševne poklice“ (Mein Kampf).

Značilno je opravičevanje rasne teorije s strani nemških cerkvenih krogov. Tako misli dr. Kofler (v knjigi *Katolische Kirche und Judentum*): „Katoliška ideja je nad rasami in nad narodi. Toda katoliška ideja je v prvi vrsti proti nemoralni. In če se rasa in nemoralna zvežeta, je katoliška ideja pač proti tej rasi... Tako pojmovanje in tako utemeljevanje protižidovstva ni za kristjana samo dovoljeno, temveč je tudi njegova sveta dolžnost.“ In protestantovski državni škof Müller (v svojem nastopnem govoru 27. sept. 1935): „Mi ne mislimo na to, da bi razbili nadčasovno enotnost Kristusove cerkve in skupnost v besedi in zakramentih s pripadniki drugih narodnosti in ras. Toda enakost pred Bogom ne izključuje neenakosti med ljudmi, ki je vendar tudi od Boga.“

Krividno za težki poraz v veliki vojni prisojajo nacionalni socialisti Židom. Antisemitstvo ima poudarek tudi v rasistično utemeljevani razliki med ustvarjajočim in grabečim kapitalom. Vsega zla so krivi Židje. Kapitalizem, komunizem in demokracija so židovske iznajdbe. Njihov namen je absolutna oblast židovstva v svetu. Židovstvo (kakor tudi katolištvo) je brez rasnih kreposti, ker ni vezano na zemljo. Mitos rase pa je mitos zemlje in krvi. (Oficialno poročilo o umoru 4 Židov v Dachau pri Münchnu končuje s stavkom: „Lahko zahvalimo Boga, da umorjeni niso bili nemški državljani ampak samo Židje.“)

V obrambo čistosti nemške rase je izšlo več zakonov. Ti zakoni, ki so do l. 1935. uporabljati naziv arijec, so začeli s tem letom konsekvantno uporabljati naziv „nemške ali podobne krvi“, ne da bi ta pojem točneje definirali. Po zakonu za očiščenje nemškega uradništva (7. IV. 1935) je uradnik lahko le tisti, ki je arijskega pokolenja. Dostavek od 30. VI. 1935 dodaja: „in ki ni poročen z nearijsko ženo“. V šolah in na univerzah je lahko le 1,5 procenta Židov. Arijski paragraf velja za državne, pokrajinske in občinske uradnike, za advokate, patentne uradnike, davčne posvetovalce, zdravnike, zobozdravnike in dentiste. Po zakonu z 29. 9. 1935 je kmet lahko le ta, ki je Nемеc ali enakega rodu. Čistost

rase mora dokazati do l. 1800. Blutschutzgesetz (15. 9. 1935) in Reichsbürgergesetz (15. 9. 1935) naj skrbita za politično in biološko izločitev Židov iz nemštva.

Pravosodni minister Kerrl je pojasnil: „Pogoj formalno liberalističnega prava je, da mora biti malik pravnega izreka objektivnost. Samo ob sebi se razume, da justica naroda, ki se bori za življenje in smrt, ne more uganjati objektivnosti.“

Niso pa židje edini, s strani katerih preti Evropi nevarnost. Rase na vzhodu se neprimerno hitreje širijo kakor germanska. Zato je treba vrniti Germanom njihovo dinamično moč, zvišati je treba število otrok. Žena naj se vrne družini, žena mora imeti otroke, najsi bo zakonske ali nezakonske. „Nemška država bodočnosti bo smatrala ženo brez otrok, naj bo poročena ali neporočena, za nepopolnega člana narodne skupnosti.“ Najlepša in najvišja dolžnost žene je, da daje narodu otroke, drugega nac. socializem od nje ne pričakuje. Kajti: „Ženam vseh časov in vseh ras manjka intuitivno kakor tudi duševno gledanje. Povsod v svetu, kjer nastopa mistična svetovna osebnost, velik ep ali velika drama ali kosmos raziskujoča znanstvena hipoteza, stoji pri delu mož.“ „Povsod torej, kjer nastopa kaj tipičnega ali tip ustvarjajočega, je proizvajajoči vzrok mož. Dva največja moška akta zgodovine pa sta država in zakon (die Ehe)“. „Narod in država nista plod skupne misli moža in žene, nastala sta kot proizvod bojevitih moških zvez.“ (Vsi citati iz Rosenbergovega Der Mythos des XX Jahrhunderts.)

Nacionalno socialistična ideologija ceni tedaj vrednost naroda po njegovi zunanji moči, po velikosti njegovega ozemlja, po njegovem „najglobljem barskem poslanstvu“. Tej vrednosti morajo služiti vse druge, služiti ji morajo znanost, filozofija in umetnost, ki same za sebe ne predstavljajo ničesar, ki pa postanejo velike, ko se podrede nalogi, h kateri je poklicana germanska rasa. Kajti prava zgodovina bi morala po Spenglerju višje ceniti vojaka, ki je Arhimeda ubil, kakor celotno Arhimedovo delo.

Lev Modic.

Boj francoskega naroda

Napad na enotnost.

Ko je zadnja Blumova vlada pripravljala svoj finančni program, so ga domači in inozemski nasprotniki francoske ljudske fronte z nekaž strani skušali preprečiti. Iz ozadja velikih bank so prihajale vesti, ki so bile sposobne, povzročiti kolektivno paniko. Izvoz kapitala je prekoračil 80 milijard. Velepodjetja so izzivala delstvo k stavkam in nemiro. V Parizu so se znova pojavili inozemski agenti, ki so bili zapleteni v kagularsko zaroto. (O njihovem pariškem bivanju je poročal celo de Kérillis v svojem listu „L'Epoque“). Dokaj nedvoumni so bili tudi diplomatsko-politični ukrepi angleškega ministrskega predsednika Chamberlaina, čigar razpoloženje proti francoski ljudski fronti v marsičem spominja na njegovega poklicnega tovariša pred 150 leti — Pitta.

Namen domačih in inozemskih posredovalcev je bil jasen: izkoristiti težave kroničnega francoskega proračunskega primanjkljaja, izvesti razkol v ljudski fronti, oddvojiti radikale in pripraviti tla za „pakt četvorice“. Da bi bil razkroj ljudske fronte lažji, so skušali veliki delodajalci pognati delavstvo v nepremišljena dejanja, ki razburjajo srednje sloje.

Za napad na enotnost francoske ljudske fronte sta v današnjih okolnostih na razpolago dva osnovna vzvoda — večni francoski proračunski deficit in senat.

Proračunski primanjkljaj je v francoski zgodovini poslednjih dveh stoletij ustaljen in prav radi tega učinkovito izsiljevalno sredstvo v rokah finančnega plemstva. Poglavitni vzrok teh težav tiči v izredno zapletenem francoskem davč-